

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 160/19
Luxemburg, 19 decembrie 2019

Hotărârea în cauza C-418/18 P
Puppinck și alții/Comisia

Potrivit Curții, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare atunci când a confirmat decizia Comisiei de a nu prezenta o propunere legislativă în cadrul inițiativei cetățenești europene „Unul dintre noi”

În Hotărârea Puppinck și alții/Comisia (C-418/18 P) din 19 decembrie 2019, Curtea, reunită în Marea Cameră, a respins recursul introdus de organizatorii inițiativei cetățenești europene (denumită în continuare „ICE”) intitulată „Unul dintre noi” împotriva hotărârii Tribunalului¹, prin care acesta din urmă a respins acțiunea lor având ca obiect anularea Comunicării Comisiei din 28 mai 2014 privind această ICE².

Potrivit Tratatului privind Uniunea Europeană³ și Regulamentului nr. 211/2011⁴, cetățenii Uniunii, în număr de cel puțin un milion provenind din cel puțin un sfert din statele membre, pot lua inițiativa de a invita Comisia, în limitele atribuțiilor sale, să propună legiuitorului Uniunii să adopte un act juridic în vederea punerii în aplicare a tratatelor. Înainte de a putea începe colectarea numărului necesar de semnături, organizatorii ICE trebuie să o înregistreze la Comisie, care examinează mai ales obiectul și obiectivele acesteia.

Domnul Patrick Grégor Puppinck și alte șase persoane formează comitetul cetățenilor al ICE denumită „Unul dintre noi”, înregistrată de Comisie în anul 2012⁵. Obiectivul acestei ICE este de a interzice și de a pune capăt finanțării de către Uniune a activităților care presupun distrugerea embrionilor umani (în special în domeniul cercetării, al ajutorului pentru dezvoltare și al sănătății publice), inclusiv finanțarea directă sau indirectă a avorturilor. Ulterior înregistrării, ICE „Unul dintre noi” a strâns numărul de un milion de semnături necesar, înainte de a fi prezentată oficial Comisiei la începutul anului 2014. La 28 mai 2014, Comisia a indicat într-o comunicare că nu intenționa să întreprindă nicio acțiune ca urmare a acestei ICE.

Organizatorii ICE au solicitat anularea în fața Tribunalului Uniunii Europene a comunicării Comisiei, susținând în special că această instituție este obligată să prezinte o propunere de act juridic al Uniunii ca răspuns la o ICE înregistrată. Tribunalul a confirmat decizia Comisiei.

În recurs, Curtea a arătat mai întâi că, potrivit articolului 11 alineatul (4) TUE, ICE urmărește „să invite” Comisia să prezinte o propunere corespunzătoare în vederea aplicării tratatelor, iar nu să oblige această instituție să întreprindă acțiunea sau acțiunile avute în vedere de ICE. Aceasta a adăugat că reiese din diferite dispoziții ale Regulamentului nr. 211/2011 că, atunci când primește o ICE, Comisia prezintă acțiunea pe care intenționează să o întreprindă, dacă este cazul, precum și motivele de a întreprinde sau de a nu întreprinde o acțiune, ceea ce confirmă faptul că prezentarea de către Comisie a unei propuneri de act al Uniunii ca urmare a unei ICE are caracter facultativ.

¹ Hotărârea Tribunalului din 23 aprilie 2018, One of Us și alții/Comisia (T-561/14); a se vedea de asemenea CP-52/18.

² Comunicarea COM(2014) 355 final a Comisiei din 28 mai 2014 privind inițiativa cetățenească europeană „Unul dintre noi”.

³ Articolul 11 alineatul (4) TUE.

⁴ Regulamentul (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind inițiativa cetățenească (JO 2011, L 65, p. 1, rectificare în JO 2012, L 94, p. 49).

⁵ COM(2014) 355 final.

În continuare, Curtea a amintit că puterea de inițiativă legislativă recunoscută Comisiei de tratate implică faptul că revine acestei instituții sarcina de a decide dacă prezintă sau nu prezintă o propunere de act legislativ, cu excepția cazului în care ar avea obligația, potrivit dreptului Uniunii, să prezinte o astfel de propunere. Această putere de inițiativă legislativă a Comisiei este una dintre expresiile principiului echilibrului instituțional, caracteristică a structurii instituționale a Uniunii. Acest principiu presupune ca fiecare instituție să își exercite competențele cu respectarea competențelor celorlalte instituții. În această privință, Curtea a arătat că, potrivit Regulamentului nr. 211/2011, ICE intenționează să confere cetățenilor Uniunii un drept comparabil cu cel de care dispun, în temeiul articolelor 225 și 241 TFUE, Parlamentul European și Consiliul de a solicita Comisiei să prezinte orice propunere corespunzătoare în vederea punerii în aplicare a tratatelor. Or, întrucât dreptul astfel recunoscut Parlamentului European și Consiliului nu urmărește să aducă atingere puterii de inițiativă legislativă a Comisiei, situația trebuie să fie aceeași în cazul unei ICE.

Curtea a subliniat de asemenea că faptul că Comisia nu este obligată să întreprindă o acțiune în urma unei ICE nu înseamnă, contrar celor susținute de recurenți, că o astfel de inițiativă este lipsită de efect util. Astfel, pe de o parte, mecanismul ICE constituie unul dintre instrumentele de democrație participativă care au completat, cu ocazia adoptării Tratatului de la Lisabona, sistemul de democrație reprezentativă pe care se întemeiază funcționarea Uniunii și care au ca obiectiv încurajarea participării cetățenilor la procesul democratic și promovarea dialogului dintre cetățeni și instituțiile Uniunii. Pe de altă parte, o ICE care a fost înregistrată în conformitate cu Regulamentul nr. 211/2011 și care respectă toate procedurile și condițiile prevăzute de acesta din urmă declanșează o serie de obligații specifice ale Comisiei, enumerate la articolele 10 și 11 din acest regulament. Potrivit Curții, valoarea adăugată specifică a mecanismului ICE nu rezidă astfel în certitudinea rezultatului său, ci în posibilitățile și în oportunitățile pe care le creează pentru cetățenii Uniunii de a declanșa o dezbatere politică în cadrul instituțiilor acesteia, fără a trebui să aștepte inițierea unei proceduri legislative.

În plus, Curtea a confirmat abordarea Tribunalului potrivit căreia o comunicare referitoare la o ICE precum comunicarea în litigiu ține de exercitarea unei largi puteri de apreciere a Comisiei și trebuie, în consecință, să facă obiectul unui control jurisdicțional restrâns, prin care se urmărește verificarea în special a caracterului suficient al motivării sale și lipsa unor erori vădite de apreciere.

În acest context, Curtea a confirmat în special raționamentul urmat de Tribunal, potrivit căruia Comisia, bazându-se pe o publicație a Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), nu a săvârșit nicio eroare vădită de apreciere atunci când a considerat că finanțarea de către Uniune a unui ansamblu de servicii de sănătate sigure și eficiente, în special în materie de avort, contribuia la reducerea numărului de avorturi în condiții de risc și, prin urmare, a riscului de mortalitate și de boli materne.

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă este admisibil și întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106